

YTTRANDE

2009-04-23

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och punktskatter, S2

103 33 Stockholm

Europeiska kommissionens förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, när det gäller regler om fakturering (Fi2009/2716)

Bokföringsnämnden (BFN) har fått ovanstående förslag på remiss.

BFN har granskat förslagen utifrån ett redovisningsperspektiv och avstår från att lämna synpunkter på de förslag som ligger utanför nämndens ansvarsområde.

Sammanfattning

BFN är positiv till den översyn som kommissionen har genomfört i syfte att skapa ett modernt, harmoniserat regelverk som förenklar faktureringsreglerna för företagen.

BFN välkomnar framförallt det förslag som ger företagen rätt att tillämpa en årsöverskridande kontantmetod vid mervärdesskatteredovisningen. En möjlighet som under lång tid har efterfrågats av BFN. En årsöverskridande kontantmetod minskar i avsevärd omfattning den administrativa bördan för de mindre företagen, bl.a. genom att normgivningen för dessa företag kan förenklas.

BFN ifrågasätter kommissionens förslag att begränsa medlemsstaternas rätt att ålägga företagen skyldigheter eller formaliteter med avseende på utfärdande och lagring av fakturor utöver det som anges i direktivet på grund av att bestämmelsens räckvidd är oklar. Ett klagörande i denna fråga är av största vikt.

BFN vill framföra följande synpunkter på förslaget.

Artikel 218a Regler för utfärdande och lagring av fakturor

Av förslaget framgår att medlemsstaterna inte får ålägga beskattningsbara personer några skyldigheter eller formaliteter utöver dem som anges i direktivet med avseende på utfärdande eller lagring av fakturor. Detta oavsett om fakturorna sänds eller görs tillgängliga på elektronisk väg eller i pappersform.

BFN är tveksam till förslaget då regelns räckvidd är oklar. Det framgår inte om förslaget innebär en begränsning även för annan lagstiftning, t.ex. bokföringslagens (1999:1078 ; BFL) regler om arkivering. I BFL regleras bl.a. hur lång tid räkenskapsinformation ska lagras, i vilken form lagring ska ske och platsen för lagring. BFL:s bestämmelser är tillämpliga på all räkenskapsinformation, dvs. även upprättade och mottagna fakturor. Beroende av räckvidden i den av kommissionen föreslagna regeln skulle förslaget kunna få stora konsekvenser för BFL.

Att ha skilda regler för arkivering av fakturor och övrig räkenskapsinformation skulle vara i det närmaste ohanterbart och innebära en dramatisk ökning av den administrativa bördan för företagen. En anpassning av BFL:s regler till de föreslagna ändringarna i mervärdesskattedirektivet skulle å andra sidan innebära en mycket genomgripande förändring av nu gällande arkiveringskrav i BFL.

Artiklarna 245 och 247 Lagring av fakturor

I syfte att undanröja skillnaderna mellan pappersfakturor och elektroniska fakturor föreslås ett flertal ändringar i direktivets regler för lagring av fakturor. Målet är att få pappersfakturor och elektroniska fakturor jämbördiga och därigenom uppmuntra användningen av e-fakturor.

Ändringarna innebär emellertid att det uppstår stora skillnader mellan direktivets regler för lagring av fakturor och BFL:s arkiveringsregler för räkenskapsinformation. Om ingen ändring genomförs i BFL påverkas sannolikt inte den administrativa bördan för företagen på grund av att BFL:s krav kommer att vara mer restriktiva än direktivets. Företagen behöver endast vara införstådda med reglerna i BFL för att uppfylla direktivets skyldigheter. Om däremot den ovan behandlade begränsningsregeln i artikel 218a har verkan även för BFL medför det sannolikt att även arkiveringsreglerna för övrig räkenskapsinformation behöver ändras. I annat fall kommer den administrativa bördan avsevärt att öka eftersom företagen då måste hålla reda på två olika regelverk. Ett för lagring av fakturor och ett annat för lagring av övrig räkenskapsinformation. En harmonisering av regelverken innebär å andra sidan en genomgripande förändring av nuvarande arkiveringsregler i BFL.

Det bör påpekas att BFN:s nedan lämnade synpunkter i dessa frågor, med undantag för den föreslagna lagringsperioden, tar avstamp i att direktivets krav innebär att BFL påverkas.

Kommissionen föreslår att fakturor ska lagras i 6 år, vilket närmast torde ses som en minsta lagringstid. BFN har svårt att se att ett krav på en längre arkivering skulle stå i strid med direktivet. Enligt BFL ska räkenskapsinformation arkiveras i 10 år men en förkortning av tiden har diskuterats. I förenklingsutredningens delbetänkande (SOU 2008:67) föreslås att BFL:s nuvarande arkiveringstid förkortas till 7 år med motiveringen att företagens kostnader för bevarande måste ställas mot de brottsbekämpande myndigheternas intresse av att kunna utreda brott. Den föreslagna perioden överensstämmer med skyldigheten att bevara underlag för deklarationsskyldigheten enligt skattebetalningslagen (1997:483). Enligt BFN skulle en harmonisering av lagringsperioderna minska den administrativa bördan för företagen och förordar i sammanhanget förenklingsutredningens förslag.

Den nuvarande möjligheten för medlemsstaterna att kräva lagring av pappersfakturor inom sitt eget territorium samt begränsa eller förbjuda lagring utanför EU föreslås utmönstras. De föreslagna ändringarna torde innebära att företagen fritt får välja lagringsplats för samtliga fakturor oavsett lagringsform under förutsättning att behöriga myndigheter utan otillbörligt dröjsmål kan få tillgång till fakturorna vid begäran. I artikel 249 ges myndigheterna en rätt att på elektronisk väg få åtkomst till de elektroniska fakturor som lagras i ett annat land. Någon motsvarande regel finns inte för pappersfakturor. Det framgår inte heller hur kravet på åtkomst utan otillbörligt dröjsmål ska tillförsäkras. Är lagringsplatsen belägen i en annan världsdel kan t.ex. transporttiden vara betydande. Eftersom det finns en avsevärd skillnad i åtkomstmöjligheter mellan elektroniska fakturor och pappersfakturor, de förra finns i många fall endast en knapptryckning bort, motsätter sig BFN de lämnade förslagen med avseende på pappersfakturor.

BFN tillstyrker till viss del förslaget att utmönstra kravet i artikel 247 om lagring i ursprunglig form eftersom det underlättar användningen av scannings teknik i redovisningen och minskar företagens kostnader för lagring. Eftersom en kopia aldrig kan ha samma bevisvärde som originalet bör emellertid enligt BFN:s uppfattning en begränsning införas för överföringar som avser att ersätta den ursprungliga informationen. I förenklingsutredningens betänkande (SOU 2008:7) har föreslagits att en sådan överföring endast får ske efter 3 år och endast i ett led.

Artikel 222 Tidpunkt för fakturering

I artikeln föreslås att en faktura måste utfärdas senast den femtonde dagen i månaden efter den beskattningsgrundande händelsen. Bestämmelsen föreslås gälla både gränsöverskridande och inhemska transaktioner. BFN bedömer att förslaget innebär en skärpning av reglerna för många företag och ökar den administrativa bördan. Förslaget motverkar i viss mån även den nyligen genomförda ändringen till 3-månaders mervärdesskatteredovisning.

Enligt god redovisningssed är bokföringsskyldigheten för fordringar och skulder avhängig tidpunkten för när en faktura har utfärdats eller mottagits eller sådan handling enligt god affärssed borde ha förelegat. En viss flexibilitet föreligger

således beträffande tidpunkten för fakturering och i förlängningen också bokföringsskyldigheten. Enligt BFN:s uppfattning har inte hänvisningen till god affärssed åsamkat problem i den praktiska tillämpningen. En ändring i enlighet med kommissionens förslag skulle i viss mån skärpa bokföringsskyldigheten och medföra krav på att redovisningsnormgivningen omarbetas.

Att i lag införa ett datum för när en faktura senast ska vara utfärdad skulle innebära en skärpning för många företag. Det kan bli svårt att hinna fakturera leveranser/tillhandahållanden som sker i slutet på månaden. Framförallt om företagen anlitar hjälp med faktureringen. För leveranser/tillhandahållanden som pågår över ett månadsskifte torde förslaget innebära att företagen blir skyldiga att upprätta fler än en faktura för samma varuförsäljning/tjänsteuppdrag.

Artikel 226 Uppgifter i en fullständig faktura

Kommissionen föreslår att uppgiften om datum för leverans/tillhandahållande i en fullständig faktura ersätts med uppgift om datum för skattens utkrävbarhet. Dessa datum överensstämmer endast vid tillämpning av huvudregeln för skattens utkrävbarhet enligt artikel 63. Vid t.ex. tillämpning av kontantmetoden är tidpunkten en annan.

De uppgifter en verifikation ska innehålla enligt BFL är betydligt färre än mervärdesskattedirektivets krav. Den föreslagna ändringen innebär att skillnaderna ökar. Enligt 5 kap. 7 § BFL ska en verifikation innehålla uppgift om när den affärshändelse som dokumenteras genom verifikationen har inträffat. Vid varuförsäljningar motsvaras i allmänhet uppgiften av leveransdatum. Den av kommissionen föreslagna ändringen innebär att uppgiften inte med säkerhet framgår av fakturan och får sannolikt till följd att verifikationerna i betydligt större utsträckning än i dag måste kompletteras av den bokföringsskyldige.

Ovanstående har relevans även för de uppgifter som ska lämnas i en förenklad faktura. Enligt dagens regler finns inget krav på att lämna uppgift om datum för leverans/tillhandahållande och någon ändring av uppgiftsskyldigheten föreslås inte. Ett införande av ett krav på att uppgift om datum för leverans/tillhandahållande ska anges i en förenklad faktura skulle förenkla bokföringsarbetet för de bokföringsskyldiga.

Detta yttrande har beslutats av BFN:s kanslichef efter föredragning.

Gunvor Pautsch
kanslichef

Ulla Stenfors
föredragande